

Ny normal for kollektivtransporten – oppdrag om bruksfordeler for elbiler i byområdene

Oppdraget fra Samferdselsdepartementet innebærer å foreta vurderinger av:

- Elbilenes bruksfordeler i byområder, herunder hvordan endringer/innstramminger i bruksfordelene vil påvirke elbilers *konkurranskraft* i forhold til kollektivtransporten og fossile kjøretøyer
- Hvordan eventuelle forslag vil påvirke *innfasing* av elbiler fremover
- Hvordan endringer/innstramminger i bruksfordelene vil påvirke *finansieringsgrunnlaget* i bompengeprojekter i og i nær tilknytning til byområder
- *Klima- og miljømål og transportpolitiske mål* i byområdene, herunder nullvekstmålet

Statens vegvesen
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref
21/2880-8

Dato
5. mai 2022

Ny normal for kollektivtransporten - Oppdrag om bruksfordeler for elbiler i byområdene

Bakgrunn

Vi viser til mottatt rapport datert 9. april 2022 der en arbeidsgruppe koordinert av Statens vegvesen, på oppdrag fra Samferdselsdepartementet, har foreslått tiltak for å få flere til å reise kollektivt. Kollektivtransporten er i en krevende omstillingsperiode etter pandemien. Mens biltrafikken i byområdene er tilbake på og til dels over 2019-nivå, er det fortsatt færre som reiser med kollektivtransport sammenlignet med før pandemien.

Arbeidsgruppen tilrå virkemidler som styrker og utvikler kollektivtilbudet, og virkemidler som bedrer kollektivtransporten sin konkurranskraft sammenlignet med privatbil. Arbeidsgruppen mener at et aktuelt virkemiddel er å redusere fordelene med bruk av elbil i og i nærheten av byområder, særlig i bomringer, i kollektivfelt og for parkering i byer. Slik får disse bilistene riktige signaler om kostnadene ved bruk av veikapasitet.

Oppdrag

Som ledd i Samferdselsdepartementets oppfølging av arbeidsgruppen sine tilrådninger, ber vi om at Statens vegvesen foretar en nærmere vurdering av bruksfordeler for elbiler i og i nærheten av byområdene. Oppdraget begrenses til å gjelde bompengebetaling, parkering og tiløans til kollektivfelt. For bompengebetaling og parkeringa bearenses oppdraget til å gjelde

Nullvekstmålet

Statens vegvesen

I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.

Foto: Knut Opeide

Fortsatt sterk satsing på byområdene

Byvekstavtalene har gitt et løft og en tydelig retning for areal- og transportpolitikken

Totalt 80,1 mrd. kr. til byområdene i NTP 2022-2033

Følge opp inngåtte avtaler og legge til rette for å reforhandle avtalene på sikt

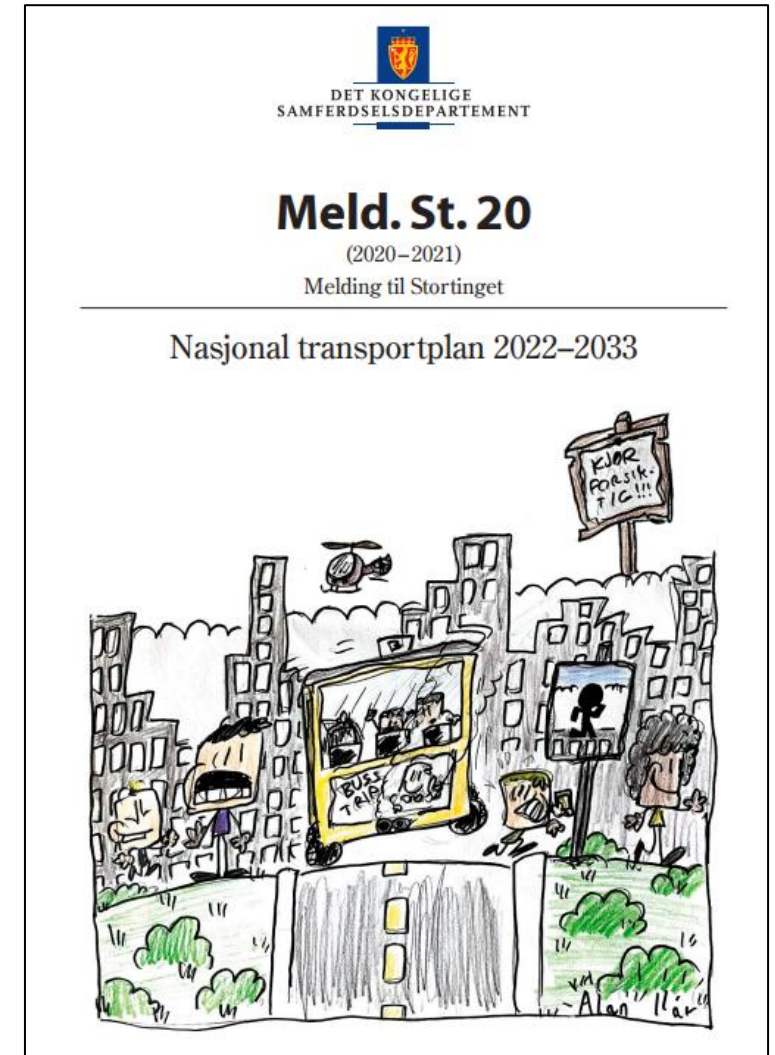
- Osloområdet
- Bergensområdet
- Trondheimsområdet
- Nord-Jæren

Legge til rette for å inngå nye byvekstavtaler

- Kristiansandsregionen
- Buskerudbyen
- Grenland
- Nedre Glomma
- Tromsø

Ny tilskuddsordning for klima- og miljøvennlig byutvikling og god framkommelighet

- Bodø
- Ålesund
- Haugesund
- Arendal-Grimstad
- Vestfoldbyen (Tønsberg, Sandefjord og Larvik)

Betydning for elbilens konkurranseforhold

Bompengetakster:

- Analyser viser at å redusere bruksfordelene for elbil vil gi en overgang til andre transportformer (kollektiv/sykkel/ gange). Biltrafikken vil reduseres noe
- En gradvis utfasing av bompengefordelene for elbiler på strekningsvise prosjekter i byområdet vil trolig ikke påvirke elbilholdet i særlig grad

Kollektivfelt:

- Det er klare fremkommelighetsproblemer for busser i kollektivfelt, men omfanget varierer fra by til by
- Erfaringer tilsier at det gir god effekt å begrense tilgjengeligheten for elbil til å gjelde elbil med passasjer

Parkeringsplasser for elbil:

- Offentlige parkeringsplasser er det i dag opp til den enkelte kommune å regulere
- Effekten av å regulere parkeringstakstene for elbil anses å være forholdsvis liten

Betydning for innfasing av elbiler fremover

- Beregninger viser at de totale kostnadene for elbilbrukere er noe lavere enn for andre biler.
- Reduksjon i totale kostnader for elbiler betyr at nedtrapping av noen av elbilfordelene kan starte uten at det reduserer disse bilenes konkurransekraft vesentlig.
- Dersom alle fordeler for elbilene kuttes ut vil det, for noen av bilholdsmodellene som det er gjort beregninger av, igjen bli billigere både å kjøpe og eie biler med forbrenningsmotor.
- Miljødirektoratet har gjennomført en analyse av privatøkonomisk lønnsomhet ved å kjøpe elektriske kjøretøyer istedenfor bensin- eller dieseldrevne kjøretøyer.
- Oppsummert viser analysen at bompengefritaket ikke er avgjørende for elbilens lønnsomhet sammenlignet med bensinbiler i innkjøp.

Anbefalinger fra Statens vegvesen

1. Elbiler betaler en takst på inntil 70 pst. av taksten for fossilbiler. Dette gjøres så raskt som mulig.
2. Lik takst for elbil og fossilbil fra 2025, men med forbehold om at vi når målet om at alle nye biler skal være nullutslipp i 2025. Dette gjelder både bomringer og bompenger i veiprosjekter.
3. Retten for elbiler til å kjøre i kollektivfeltet bør begrenses og over tid fjernes.
4. Parkeringstakster på offentlige parkeringsplasser anbefales fortsatt å være opp til den enkelte kommune å regulere.

Statens vegvesen

Pressekonferanse elbil-fordeler

Spørsmål sendes til: pressevd@vegvesen.no